

Selaginella denticulata, Koch.

Parets, marges i roques ombrívoles.

Equisetum ramossissimum, Desf.

Artà, a na Vergunya.

Artà (Mallorca), abril, 1923.

Contribució al coneixement dels Coleòpters de les Balears. Formes inèdites.

I I

pel

Gmà. Joan JORDÀ

Proseguint la tasca començada en la meva sèrie anterior (1) continuaré esmentant les formes de les meves col·leccions coleopterològiques que manquen en el Catàleg TENENBAUM i que de no fer-ho aixís probablement romandrien inèdites.

Cicindela campestris ab. *palustris* Beuth. La tenc d'Artà; per Capdepera i Pollensa no la som vista.

” ” ab. *rubens* E. Friv.

” ” ab. *connata* Heer.

---

(1) Per la 1.ª sèrie veure BUTLLETÍ, n.º 7 (Octubre) 1922, p. 128-132.

NOTA: En la seva Fauna Coleopterològica de les Balears TENENBAUM cita *Carabus (Procrustes) coriaceus* L. amb una notació de freqüència que no es compren pas, després *C. rugosus baeticus* Deyr. amb la nota «i Menorca, Mallorca», sens localitats, després *Morbillosus* F. «i Menorca» amb llocs i dades de captura i detalls per Mallorca. Com que ell ha fet el seu treball *in situ* i ha sojornat llarg temps a Palma el seu testimoni té importància, no obstant, la presència de *rugosus baeticus* i sobretot de *coriaceus* poden sorprendre. Jo em pregunto si les seves cites no son d'exemplars de falsa provenença trobats a l'Institut Balear o d'indicacions falses. En quant al *morbillosus* es el *balearicus* Lap. — A. CODINA.

- Cicindela lunulata* ab. *Fabricii* Beuth.
 " " ab. *barbara* Cast.
 " " ab. *lugens* Dej.
 " " ab. *Kolzei* Beuth.

Dyschirius Lafertei Putz. Els dies de bon sol durant els mesos de març i abril se'l veu còrrer per demunt sa terra humida i neta d'herba davant de les síquies i basses en bastanta abundor. Pollensa, marisma de Llanaire.

Bembidion siculum Dej.

- " *obtusum* v. *rectangulum* Duv.
 " *iricolor* Bedel. Pollensa, pont de Silla. Palma, ull de la Font, son Puig d'Orfila, son Muntaner. A últims de l'hivern, febrer i març.

Thalassophilus longicornis Sturm. Pollensa, L'Uyal, cân Guilló.

Panagæus crux-major L. Pollensa, L'Uyal; es troba per devall les pedres a últims de l'hivern i principis de primavera. No és molt abundant, molts anys no n'he vist cap per més que els hagi cercats.

Chlaenius decipiens Dufour. Pollensa, marisma de Llanaire. Com l'anterior sols l'he vist un poc abundant un any que plogué molt dins el maig; quan les síquies estaven plenes d'aigua per entre l'herba de les bores s'en trobaven bastants, els demés anys algun per xamba.

Carterus fulvipes Latr. Pollensa, la vinya de cân Prats. A n'aquest punt solament, quasi cada any l'he vist amb abundor durant el mes de maig i juny, es troba per devall les pedres i per damunt les plantes sobre tot quan estan en flor.

També l'he trobat a Llanaire en molts pocs exemplars.

Ophonus longicollis Ramb. Pollensa, cân Guilló; per devall les pedres; no se'n troben gaires. Primavera.

Harpalus punctatostriatatus Dej. Es troba per devall les pedres i quasi sempre solen anar aparellats ♂ ♀. Primavera. Pollensa, marisma de Llanaire.

- " *atratus* Latr. Pollensa, Ternellas; cavant per devall les plantes i arrancant-les, d'aprop del torrent, s'en troben bastants. Primavera i estiu.

" *decipiens* Dej. Com l'anterior en menys abundància.

Bradicellus harpalinus Serv. Es troba per devall les pedres durant la primavera. Pollensa, cân Cuarasa i cân Capdebou.

Amara similata Gyllh. Capdepera, per llocs arenosos és poc abundant. Primavera.

" *ingenua* Duft. Gratant l'arena per prop de les herbes, no és molt abundant. Primavera. Pollensa, L'Uyal.

" *cursitans* Zimm. Per devall les plantes de per dins l'arena. Pollensa, cân Cuarasa. Palma, prop del gorc de son Muntaner.

" *fusca* Dej. Pollensa.

" *fervida* Coqu. Capdepera, cân Patilla, arenal de la Guya. Primavera.

Pterostichus crenatus Dej. Pollensa, L'Uyal, Llanaire, cân Cuarasa, Vinya de cân Prats, etc., durant la primavera i principis d'estiu; com se veu, està molt estès, però no abunda gaire.

" *niger* Schall. Alcudia, rotes d'en Bosc. Per devall les pedres i sobretot per devall munts d'herba i altres maleses arrencades quan ja són seques. L'he trobat durant la primavera i a la tardor sempre pocs exemplars.

Laemostenus terricola Herbst. Pollensa, corral de cân Sionet. Un sol exemplar. Primavera.

Calathus mollis v. *atticus* Gaut. Pollensa, Sant Vicens, torrent del mateix nom, per devall les pedres. Primavera.

Agonum lugens Duft. Pollensa, L'Uyal; és molt escàs.

Masoreus Weterhalli v. *axillaris* Küst. Alcudia cân Capdebou, per baix les pedres i un exemplar dins la brossa dels formiguers. Primavera, és molt escàs.

Microlestes Abeillei Bris. Pollensa, és molt escàs, se troba per devall les pedres de llocs humits. Primavera.

Dromius quadrisignatus Dej. Per devall les pedres de la síquia nomenada La Solana, que passa per dins el poble de Pollensa. Primavera i estiu.

Platitarus Famini Dej. Alcudia cân Capdebou: és molt escàs; 2 sols exemplars per entre fullaca i pedres ran d'una paret per quins indrets jo solia mirar arreu sempre i en qualsevol temps i visites a n'aquell punt i mai n'hi som trobat altra. Primavera.

Coelambus parallelogrammus v. *lernaeus* Schaum. Les salines de Campos. Un amic que me'l dugué diu que per aquelles aigües abunda tant.

Hidroporus epipleuricus Seidl. Pollensa, per les basses de cân Guilló, és abundant durant la primavera i estiu.

Stenus canescens Rosh. 'Habita per devall les pedres dels llocs frescals i humits, no és molt abundant, però l'he trobat per molts indrets. Pollensa, la font de cân Salas, torrent de St. Vicens, Ternellas, cân Guilló. Palma, Bellver, Son Puigdor-fila, Son Vida.

" *aceris* Steph. Amb l'anterior.

Philonthus ventralis Grav. Pollensa.

Silpha granulata Thunb. Habita per damunt dels animals morts i en plena corrupció; l'he trobat en l'hivern i en la primavera. Capdepera, Pollensa i Palma.

Hister ignobilis Mars. Per les buïnes de bou.

" *bimaculatus* v. *morio* Schmidt. Amb l'anterior.

Phausis mulsanti Kiesw. A principis d'abril i fins prop del juny, entrada de fosca i durant les vetllades tranquïles, se sol veure el llumet per baix de les parets i voreres de camins. Són les ♀♀, i al voltant no gaire lluny hi sol haver un o varis ♂♂; aquests també solen acudir a dins les cases, atrets per la claror del llum se'n troben bastants. Palma, Son Espanyollet, Son Rapinya, Porto Pi.

Troglops brevis Er. Pollensa, pegant amb son gambaneret per damunt les herbes, és bastant abundós. Primavera.

Colotes Javeti v. *rufithorax* Dm. Com l'anterior.

Anthocomus rufus Herbst. Pollensa. Espolsant amb lo paraigo els tamarrells, també l'he trobat mangajant amb lo gambaneret per damunt el canyot i herbes del prat durant l'estiu. Es bastant escàs.

Dasytes fuscus Jllg. Pollensa, es troba espolsant les herbes durant la Primavera.

" *nigropunctatus* Küst. Com l'anterior.

Psilothrix illustris Woll. Es troba mangajant per damunt les herbes i plantes baixes durant la primavera.

Zygia oblonga v. *limbata* Pic. Pollensa, únic exemplar trobat damunt d'un tronc de pi. Estiu.

Pityophagus ferrugineus L. Es molt escàs, 2 exemplars capturats al vol en diferents dies. Primavera. Palma, son Espanyolet.

Laemophloeus testaceus F. Pollensa. Tant aquest insecte com els d'altres espècies del mateix gènere, es veuen volar durant la primavera prop de les basses del Torrent de càn Guilló. Mogen les pedres que estan mig en remull surten damunt l'aiga nadant fins que aferrats a una pedra, estenen ses ales i emprenen el vol. D'aquesta manera (moguent les pedres) se'n troben bastants. Primavera i principis d'estiu.

Phalacrus fimetarius v. *Humberti* Rye.

Epilachna chrysomelina v. *Costæ* Ws. Aquest insecte i la larva viuen constantment i quasi exclusivament damunt la planta que es diu cohombros (*Cucumis sativus*) durant la primavera estiu i tardor. També l'he vist algunes vegades damunt les meloneres, sobretot si ha poi, és bastat abundant. Capdepera, Pollensa i Palma.

Adonia variegata ab. *constellata* Laich. Palma, se troba per damunt les plantes, sobretot per damunt l'aufaus, és bastant abundant. Primavera i estiu.

Adalia bipunctata ab. *annulata* L.

" " ab. *neglecta* Ws.

" " ab. *pantherina* L.

" " ab. *maculata* Scop. També es troben per damunt les herbes i més per damunt els arbres si estan atacats de poi. Va molt bé cassar-les amb so paraigo. Primavera i estiu.

Coccinella 10-punctata ab. *lutea* Rossi.

" " ab. *6-punctata* L.

" " ab. *8-punctata* Müller.

" " ab. *13-maculata* Fost.

" " ab. *humeralis* Schall.

" " ab. *10-pustulata* L. Viuen tot l'any per les rames de les eusines (*Quercus*) i per passar l'hivern cerquen aquelles fulles mig recorquillades que li donen abric per guardar-se del fret i a l'ensems que hi troben pastura

amb el poi que les caragola; per cassar-les el mitjà millor és el paraigo i un bastó. Se'n troben bastantes. Capdepera, Pollensa, Palma.

Myrrha 18-guttata ab. *silvicola* Ws. Se troba espolsant els pins amb lo paraigo on viu àdhuc la seva larva. Primavera i estiu. Pollensa, Capdepera, Palma.

Thea 22-punctata L. A Pollensa és bastant escassa sols n'hi he vist pocs exemplars, a Palma abundantíssima; la larva viu demunt les meloneres, l'insecte perfet també hi habita de preferència però se veu freqüentar moltes altres plantes quan no hi ha meloneres. En s'hivern l'he trobada moltes vegades dins la fullaca de l'eura, etz.

Exochomus 4-pustulatus v. *floralis* Motsch.

Seymnus rufipes ab. *corpulentus* Muls.

" *interruptus* ab. *inundatus* Ws.

Rhizobius litura v. *discimacula* Muls.

Eucinetus meridionalis Lap. Pollensa, cân Sales. Se troba per dins els cruïssos dels rabassots de pi quan s'han tornat esque, n'hi he vist molt pocs i són difícils de capturar perquè quan se senten perseguits, amb un salt se tiren a terre i com són tan menuts són difícils de trobar. Sempre els he vist en ple hivern.

Heterocerus flexuosus Steph.

Anthrenus fasciatus Herbst. Se pot molt ben dir que sa larva d'aquest animalet es la plaga i asot de les col·leccions d'insectes i àdhuc de plantes, etz. Per poc que es tinguin de-
cuidades dites col·leccions i s'apoderen d'elles tals bichos en poc temps queden destruïdes per complet. A pesar de que són tan voraces, n'he tingudes 14 d'aquestes larves dins un tubet de vidre tapat hermèticament ben prop de 5 mesos, sens cap classe d'aliment, 5 moriren quedant seques i aferrades en el tubet, les altres 9 a últims de març s'han transformades en insecte perfet.

Durant la primavera és abundant i viu damunt de les flors, en particular de fonoll i julivert.

Agriotes corsicus v. *Grandini* Cand. Nom posat en el peperet de l'insecte

pel Rev. Sr. LAFUENTE. Capdepera, arenal de La Guya, Sa Mesquida, Munt Gros. Els mesos de maig i juny, a les hores de bon sol, se'l veu còrrer per damunt l'arena en totes direccions, no l'he vist per altre indret.

" *sputator* L. Per devall les pedres de llocs humits i de molta herba. Pollensa, L'Ugal, Palma, Ull de la Font.

Drasterius bimaculatus ab. *variegatus* Küst.

" " ab. *angulosepinetus* Buys.

" " ab. *cantheriatus* Buys.

" " ab. *sersignatus* Buys.

" " ab. *basalis* Reitt.

" " ab. *pallipes* Küst. La larva viu dins els troncs d'eucina molt secs i vells, aixís l'he trobada en varies ocasions juntament amb s'imago bastant abundosa. Durant la primavera i estiu se'l veu còrrer per moltes parts i en hivern se'l troba amagat devall la escorça dels arbres no gaire amunt de la terra. Els magraners i parres ofereixen casseres abundantíssimes, en una tota sola n'agafí més de 70 exemplars.

Buprestis hæmorrhoidalis Herbst. Escasíssim, un sol exemplar trobat dins al col·legi de Pollensa, mes de juliol.

Ptosima 11-maculata Herbst (= *9-maculata* F.) Fa dos anys que teniem un aubarcoquer bastant gros i molt espanerós, una de les rames anava malaltissa i pel tronc li sortia molta goma. Desitjosos de salvar l'arbre determinarem tallar aquella branca, jo vaig voler examinar aquella malaltia fent troços d'aquell tronc per totes parts on sortia goma va estar ple de larves de *Ptosima* entre elles moltes en estat de crisàlida i en estat perfet. Estavem a la tardor. Llevat d'aquest cas, l'insecte perfet sempre l'he trobat en l'estiu expolsant ses pruneres.

Palma de Mallorca, abril, 1923.